

KURJER WARSZAWSKI.

Dnia 24go Grudnia 1861 Rok.

№ 303.

12 (24) Grudnia 1861 r.

Wtorek.

Jutro, NARODZENIE CHRYSTUSA PANA.

Jutro i pojutrze, Kurjer nie wyjdzie.

Ukaz do Rady Administracyjnej

Naszego Królestwa Polskiego.

Na przedstawienie p. o. Namiestnika NASZEGO w Królestwie Polskiem,

Rzeczywistego Radcę Stanu *Massona*, Naczelnika Okręgu Poczтового Królestwa, posuniętego rozkazem NASZYM z Sekretarjatu Stanu wydanym na stopień Tajnego Radcy, mianujemy niniejszem Członkiem Rady Administracyjnej, z pozostawieniem go i na dotychczasowym urzędzie.

(podpisano) „ALEXANDER.”

przez CESARZA i KRÓLA,

Minister Sekretarz Stanu, *J. Tymowski*.

w Carskiem-siole, 21 Listopada (3 Grudnia) 1861 r.

DO PEŁNIĄCEGO OBOWIĄZKI NAMIESTNIKA NASZEGO
W KRÓLESTWIE POLSKIM.

Radcę Tajnego Jana *Karnickiego*, Sekretarza Stanu przy Radzie Administracyjnej NASZEGO Królestwa Polskiego, w przychyleniu się do przedstawionej przez was próby jego, Najmiłościwiej uwalniamy, dla słabości zdrowia, od takowego urzędu.

(podpisano) „ALEXANDER.”

przez CESARZA i KRÓLA,

Minister Sekretarz Stanu, *J. Tymowski*.

w Carskiem-siole, d. 7 (19) Listopada 1861 r.

Rada Państwa, w połączonych Departamentach Prawa i Spraw Królestwa Polskiego w Ogólnem Zgromadzeniu, rozpoznawszy przedstawienie Ministra Spraw Wewnętrznych, względem wydawania paszportów emigracyjnych za granicę mieszkańcom Cesarstwa, przesiedlonym do Królestwa Polskiego, uchwaliła: ażeby w uzupełnieniu i objaśnieniu właściwych artykułów Najwyżej zatwierdzonych w d. 27 Maja (8 Czerwca) 1836 r. przepisów, względem przesiedlania mieszkańców Cesarstwa do Królestwa Polskiego i mieszkańców Królestwa do Cesarstwa, postanowić: że mieszkańcy Cesarstwa, którzy się do Królestwa Polskiego przesiedlili, nieinaczej mogą otrzymywać paszporty emigracyjne, jak z Najwyższego Jego Cesarskiej Mości zezwolenia, na przedstawienie Namiestnika Królestwa, i tylko dla szczególnych, na uwagę zasługujących powodów. Na oryginale napisano: JEHO CESARSKA MOŚĆ. Uchwałę Rady Państwa w Ogólnem Zgromadzeniu zapadła o sposobie wydawania paszportów emigracyjnych mieszkańcom Cesarstwa, przesiedlonym do Królestwa Polskiego, Najwyżej zatwierdzić raczył i wykonać rozkazał. — Prezes Rady Państwa (podp.) *Xiążę Orłow*.

Rada Stanu. — Przedstawione Radzie Administracyjnej przez Dyrektora Głównego Prezydującego w Komisji Rząd: Przy: i Skarbu, projekta: Do prawa o odbywaniu dyktacji w drodze administracyjnej, i do Ustawy, o Stowarzyszeniu Emerytalnem Górniczem, z Upoważnienia

też Rady, przestaniem zostały pod rozpoznanie Rady Stanu Królestwa. (Dz. Powi).

Rada Administracyjna Królestwa, zatwierdziła zapis dla Kościoła Parafjalnego w Ciążeńiu, przez *Barbarę z Stryblów Czajkową*, uczyniony.

Czytamy w *Dzienniku Powszechnym* co następuje: W artykule wstępnym z dnia 12 Grudnia, *Dziennik Polski*, wychodzący we Lwowie, pozwolił sobie niestosownych komentarzy nad listem pasterskim Jego Przewielebności Arcy-Biskupa Lwowskiego, i między innymi tak się wyraził:

„Winniśmy objaśnić, że Jego Przewielebność oświadczył kilkakrotnie jak najwyraźniej, w przystośności 60ciu świadków i całej Kapituły, że pieśni: BOŻE coś Polskę..., pomimo zakazu rządowego, nie zabronił, bo ona wierze się nie sprzeciwia.”

Te objaśnienie prostuje najkategoryczniej pismo następujące, pod tytułem: „*odpowiedź na objaśnienie*” adresowane w imieniu Jego Przewielebności, do Redakcji *Dziennika Polskiego* i drukowane w Nrze 68, z dnia 19 Grudnia tegoż *Dziennika*.

Umieszczony w *Dzienniku Polskiego* numerze 62, z d. 12 b. m. wstępny artykuł pod tytułem: „*Krótkie wyjaśnienie*”, odnowił w podpisanych bolesne uczucia, jakich doznali, gdy po sessji konsystorjalnej w dniu 30 Listopada r. b. odbytej, całkiem niespodziewanie wypadło im być świadkami rozprawy między Najprzewielebniejszym Xędzem Arcy-Biskupem a licznem onem osób świeckich gronem, które jak w artykule wspomnianym czytamy: „gorliwością o niepodległość Kościoła” a razem „chęcią ratowania zagrożonej Arcy-Pasterza popularności wiedzione”, przybyły „żądać wyjaśnień względem niepokojących o mniemanem ulegnięciu jego reakcyjnym podszeptom wieści”; — nie szczędząc atoli przytem i własnych rad, a raczej przestroż co do sposobu, jak złemu temu zaradzić lub zapobiedz można i należy?

Skoro zaś *Dziennik* uznał za potrzebne przerwać milczenie nad tym wypadkiem, aby ze swego punktu widzenia go wyjaśnić, słusznie spodziewać się można, że równie też i odpowiedzi ze strony przeciwej umieścić nie odmówi.

Smutnych to zaiste dożyliśmy czasów, gdzie na wskazywając słowa CHRYSTUSA PANA (u J. na Sgo rozdz: X. w. 3 i 4) owieczki, miasto „iść za Pasterzem swym dokąd je poprowadzi”, chcą same drogi wskazywać; — miasto „słuchania głosu jego”. chciałoby widzieć go sobie powolnym, i gdzie sądzą mieć prawo podwładni pociągać przed swój niejako trybunał, o zarzut ulegania nielegalnym wpływom reakcji przełożonego nad sobą pomazańca Bożego, „postanowionego”, wedle słów Apostoła (Dzieje apost: XX. w. 28) „od Ducha Sgo Biskupem, aby rządził Kościołem Bożym”, a tem samem pieczę nad całością praw Kościoła, niepo-

dległością jego i z tąże złączoną istotną sumieniem wolności głównie sobie poręczoną mającego;—gdzie ciż podwładni narzucają mu się w tem za stróżów i nadzorców; gdzie do następcy mężów posłanych od CHRYSTUSA „nauczać wszystkie narody: jako to, cokolwiek on przykazał, chować mają” (Math: XXVIII w. 19 i 20), przemawiają, nie aby od niego dopraszać się nauki i tę brać do serc swych, ale aby owszem jego nauczać, upominać i swoje widzimisię podawać mu za prawo, któregooby on trzymać się miał przy wykonaniu najtrudniejszej może, najdrażliwszej i sumienie jak najmocniej obciążyć zdolnej części powołania swego, to jest określenia i przestrzegania granic zakres władzy kościelnej od władzy świeckiej obrębem oddzielających, iżby, obok nakazanego wyraźnie przez CHRYSTUSA (Math: XXII w. 21) dla tej ostatniej poszanowania — powagę też i prawa Kościoła nie naruszone utrzymał.

Jak i czem ci, którzy w powyższy występują sposób, swoje do zajmowania takowego stanowiska upoważnienie, usprawiedliwić potrafia? zapytać się godzi; jako Katołicy bowiem w zasadach wiary nie znajdują pewnie do tego podstawy; którzy zaś z nich albo Katołikami nie są wcale, albo tylko z imienia i dla tego może w kościelnym dostojniku czysto tylko urzędowy, z zapoznaniem religijnego onegoż uświęcenia, widzą charakter — ci w tych kwestjach żadnego nawet nie mogą mieć głosu.

I każą też Arcy-Pasterzowi oni nie prosić, nieczem nie uprawnieni doradcy i opiekunowie Jego lękać się i strzedz starannie, by zaś popularności nie utracił; gdy tymczasem inaczej całkiem czuł i myślał już Paweł S., jak świadczą słowa jego do Galat: (I. 10.): „Czyliż szukam abym się ludziom podobał; jeźlibym się jeszcze ludziom podobał, nie byłbym sługą Chrystusowym”.

Lecz nietylko — te uwagi nastroczył podpisany wyżej wzmienkowany artykuł; gdyż osobliwie w zdumienie wprowadził ich końcowy onegoż ustęp, według którego miałby być Najprzewiel: X. Arcy-Biskup w przytomności sześciudziesięciu świadków i całej Kapituły oświadczyć kilkakrotnie najwyraźniej, że pieśni „BOŻE coś Polskę” pomimo zakazu rządowego nie zakazał, bo ona wierze się nie sprzeciwia.

Gdyby był istotnie tak wyraził się dostojny Arcy-Pasterz do onych kilkudziesięciu obywateli, toć byłby oczywiście wszedł w sprzeczność z własną swoją kurrendą, o której wtedy jeszcze dopiero nastąpić mającemu rozstrzałaniu wieść, deputację ona do Niego sprowadziła, której cofnięcie uzyskać też deputacja widocznie, choć bez skutku zamierzała, gdy ostatnie słowa któremi pożegnał ją X. Arcy-Biskup, były: „iż przy swoim chstaje, nie do odwołania nie ma;” jakoż kurrendę wydał w rzeczy samej. Odezwa ta do kleru, przez Dziennik zaraz w następnym po „Wyjaśnienia” ogłoszeniu numerze w polskim, dość wiernym podana przekładzie, zawiera przecież dosłownie, „że wys: c. k. rząd zakazał pod karą wiele pieśni treści politycznej, któremu to zakazowi wszyscy wierni poddani N. Pana obowiązani są do posłuszeństwa, a tembardziej Xieża, których świętem jest powołaniem wzywać nieustannie do posłuszeństwa dla władzy świeckiej, zwłaszcza jeśli ta nie nakazuje nie przeciwnego ani prawom Boskim ani Kościelnym.” — Gdy zatem powszechnie jest wiadomo, iż pieśń „BOŻE coś Polskę” w liczbie jest przez rząd zakazanych, że zaś śpiewanie jej wielu przez władze rządowe do odpowie-

dzialności pociąganych i na kary skazywanych bywa: jakżeby z temi słowy kurrendy pogodzić się dało to co Dziennik kładzie Najprzew: X. Arcy-Biskupowi w usta: „że pieśni w mowie będącej, pomimo zakazu rządowego nie zakazał”, co by nie co innego znaczyło, jak iż to co rząd zakazuje, on od siebie upoważnia.

Ale też podpisani, którzy, chociaż nie jako Kapituły Członkowie, ale jako w Konsystorzu zasiadający i w chwili danego deputacji posłuchania, przez X. Arcy-Biskupa po sesji zatrzymani, całej tej pamiętnej, acz zasmucającej scenie obecnymi będąc, każdego w ciągu tejże z obu stron wyrzeczonego słowa z natężoną słuchali uwagą, i w których pamięci to co tam zaszło, głęboko pozostało wyryte, — nie wierzyli oczom swym własnym, czytając wyżej przytoczone artykułu Dziennika twierdzenie; nie mogą bowiem, jak postrzegać w onem prawdy tak dalece niedokładne przedstawienie, iż to słowem Najprzew: Arcy-Pasterza znaczenie im właściwe zupełnie odbiera, natomiast inne tamtemu wprost przeciwne nadaje.

Przekonani o niezbędnej potrzebie publicznego tej „niedokładności” sprostowania lub uzupełnienia, nie śmieliby byli wszelako podpisani czynić na ten koniec jakiegokolwiek kroki, bez poprzedniego upewnienia się, iż to z wolą Najdostojn: Arcy-Pasterza jest zgodne. Słowem zaś i sumieniem swem kapłańskim zaręczając, iż na uczynione mu w tej mierze zapytanie otrzymali odpowiedź: „jako nietylko nie ma nic przeciw temu, lecz i życzeniem jego jest, aby podpisani starali się o przyjęcie do Dziennika Polskiego oświadczenia osnowy następującej:

„Że Najprzew: X. Arcy-Biskup przyjmowanym przez siebie w dniu 30 Listopada r. b. obywatelom odpowiedział rzeczywiście, iż wprowadzić pieśni, „BOŻE coś Polskę”, t. j. znanych sobie jedynie czterech jej początkowych strof, nie widzi potrzeby, tak jak to z pieśnią „Z dymem pożarów” uczynił, zakazywać ze stanowiska kościelnego, gdy ona nie przeciwnego wierze w sobie nie zawiera; ale że też równie nie może tej pieśni do śpiewania w Kościołach aprobować, ani nigdy nie aprobować: najprzód już dla tego, że nie należy do tych, które od dawna u nas są w używaniu, i nie przychodzą w zwyczajnych kościelnych śpiewnikach, lecz dopiero może przed laty czterdziestu przez poetę *Felińskiego* do innych zupełnie okoliczności ułożona, w tym kraju aż po czasy najnowsze nigdy śpiewaną nie była; a przytem śpiewają ją dziś nie z pierwotnym ale ze zmienionym tekstem, a mianowicie z dorobieniem nowych strof i zwrotek: że nadto pozwolić jej nie może jako zakazanej od rządu, ponieważ uczucie narodowości, które i on zresztą jako Polak podziela, winno powstrzymywane być w granicach obowiązków, zaś według obowiązujących i niezmiennych Kościoła Sgo nauki (S. Paweł do Rzym: XIII w. 1. 2.) rządu krajowego słuchać, jest każdego poddanego obowiązkiem, chybaży coś przeciwnego prawu Bożemu lub prawom Kościelnym żądał; przecież śpiewania onej pieśni żadne ani Boże ani Kościelne prawo nie nakazuje; że chociaż co do Nabożeństw, obrzędów i módków w Kościołach odbywać się mających stanowić nie do władzy świeckiej należy, jednak władza kościelna nie może też płaszczyć powagi swojej osłonięciu tego, co bez żadnej z nauką lub ustawami Kościoła sprzeczności, rząd, jako onemuż ubli-

jące, bo przeciw istniejącemu politycznemu porządkowi wymierzone, pod karą zabrania; że w końcu do wchodzenia w tej mierze z rządem w konflikt X. Arcy-Biskup tem mniej widzi powodu, gdy i pod względem narodowości nie zdaje mu się wcale tak wiele na tem załżeć, aby pieśń ta, władze krajowe obrażająca i przez nie ostro zakazana, koniecznie w Kościołach śpiewaną być miała."

To więc była istotna treść, to esencja słów Arcy-Pasterza do obywatelskiej deputacji, o ile się one do pieśni „BOŻE coś Polskę" odnosily; a że tak nie inaczej jest, pewni są podpisani, że nie będzie mógł zaprzeczyć nikt z tych, którzy stuchali.

X. Franciszek Xawery *Puzet*.
Wice Rektor Seminarjum Rzym: Kat: i Konsystorjalny Referent.

X. Ludwik *Jurkowski*.
Katecheta Gimn: i Referent Konsyst: Metrop:.

Rada Państwa w departamencie spraw cywilnych i duchownych, po rozpatrzeniu postanowienia Rządzącego Senatu 5go departamentu o Józefie Hr: *Moszczeńskim* i żonie jego Antoninie, uznawszy ich, według okoliczności sprawy, winnymi samowolnego opuszczenia ojczyzny, przez opinię Najwyżej utwierdzoną, uchwaliła: Utwierdzić w tej sprawie decyzję Rządzącego Senatu, i w skutek tego Hr: Józefa *Moszczeńskiego* i żonę jego Antoninę, pozbawwszy wszystkich praw stanu, uważać jako wygnanych na wieczne czasy z granic państwa; w razie zaś samowolnego powrócenia ich do Rosji, wysłać do Syberji na zaludnienie.

Przez rozkaz Kontrolera Państwa, 13go Listopada, zażyczoney przez radę Cesarzkiego Uniwersytetu 5go Włodzimierza, stopniem Lekarza, Teofil *Tugendhold*, naznaczony został p. o. Urzędnika do szczególnych poleceń VIIIej klasy, przy Kontrolerze Państwa.

Z rozporządzenia Departamentu Pocztowego, na pocztowej stacji Wiesy (w Gub: Wileńskiej), od d. 20go z. m. otwarte zostało przyjmowanie i wydawanie zwyczajnych pism i listów prywatnych i skarbowych.

Rada *Aleksandryńskiego Instytutu Wychowania Panien w Nowej Alexandrii*. — Zawiadania Rodziców i Opiekunów, iż stosownie do Najwyższej Woli, przyjęcie Uczennic i rozpoczęcie kursu nauk w tymże Instytucie, które miało nastąpić w miesiącu Styczniu 1862 roku, wstrzymanem zostaje aż do dalszego w tej mierze rozporządzenia. — Prezes Rady, Rada Tajny, Senator, *Punduklej*. — Sekretarz, *Sierkowski*.

W dniu 21 b. m. w okolicy m. Kutaa, zdarzył się nader smutny wypadek. Bolesław *Kleniewski*, Właściciel dóbr Sierakowa, przejeżdżając traktem, wstąpił do karczmy dla zapalenia sygara, i przy wyjściu został z nieznacka przez jednego z obecnych tam włóścian uderzony tak silnie szyną żelazną w głowę, że na miejscu żyć przestał. Władze Sądowe i Administracyjne, czynnie zajmują się poszukiwaniem sprawcy i wykryciem powodów tyle okropnej zbrodni.

Józef *Trzeciński*, Obywatel i Członek Archi-Konfraternji Literackiej, po krótkiej lecz ciężkiej słabości, opatrzony ŚŚ. SAKRAMENTAMI, w wieku lat 62, życie zakończył. W nieutulonym żalu pozostała Żona wraz z Dziećmi, zaprasza Krewnych na exportację zwłok

zmarłego, w dniu 26 b. m. o godz: 11tej z rana, z Kaplicy przy Kościele XX. *Reformatów*, na cmentarz Powązkowski.

Elżbieta z *Mareschów Hüpsch*, Wdowa, opatrzona ŚŚ. SAKRAMENTAMI, w dniu wczorajszym przeniosła się do wieczności. Pozostała Córka z Mężem, zapraszają Krewnych, na wyprowadzenie zwłok, w dniu 26 b. m., to jest we Czwartek, o godzinie 10tej z rana, z Kaplicy przy Kościele XX. *Reformatów*, na cmentarz Powązkowski odbyć się mające.

Marja z *Chursowiczów Kermen*, po długiej i ciężkiej chorobie, opatrzona ŚŚ. SAKRAMENTAMI, w dniu dzisiejszym o godz: 8ej rano, zakończyła życie doczesne.

Juljan *Kossakowski*, po długiej i ciężkiej słabości, w wieku lat 20, młodzieniec pełen nadziei, zszedł z tego świata w dniu 9 b. m. we wsi Dziepułci Pele Piotrkowskim Gub: Warszawskiej. Oplakują skon jego, Matkę, Znajomi i Przyjaciele.

Rafał *Białkowski*, b. Kapitan b. W. P., dnia 24 Października 1786 r. we wsi Powiercinie, b. Województwie Mazowieckiem położonej, urodzony, w dniu 18 b. m. w m. Marjampolu umarł. Pozostawił on po sobie testament urzędowy, a Exekutorem tego testamentu, ustanowionym został Michał *Zablocki*, Obrońca Sądowy.

Dnia 19go b. m. umarł nagle we Lwowie Hr: *Alexander Stadnicki*, znany z prac publicystycznych i historycznych. Był on synem Hr: Antoniego *Stadnickiego* z Trzeciennicy, i matki z domu *Jabłonowskiej*.

Dnia 18 b. m. wieczorem, nadeszła do Berlina wiadomość telegraficzna z Paryża, o śmierci Posła Pruskiego u Dworu Francuzkiego, Hr: *Pourtalesa*. Hrabia przybył dopiero w wigilję swej śmierci z Szwajcarji do Paryża.

Złożono w Redakcji *Kurjera* od C. L. (na intencję uproszenia zdrowia i błogostawieństwa dla Rodziców) po kop: 25 na światło przed statua MATKI BOZKIEJ przed Kościołem XX. *Reformatów*, i przed PANEM JEZUSEM przed Kościołem Sgo Krzyża. — Od X. D. po kop: 25 na powyższe światła, i kop: 50 na budowę Kościoła na Grzybowie. — Od I Z. kop: 50 dla staruszki przy ulicy Nowolipie pod Nrem 2450. — Od F. F. rs. 15 dla ubogich pod opieką Warsz: Tow: Dobroczynności. — Od J. M. rs. 1 dla biednej *Dorant*; aby jej dzieci westchnęły do BOGA za spokój duszy Wikci, i rs. 1, na Ochronkę w Irkucku.

Dla uwolnienia od wizyt winszujących Świąt i Nowego Roku obu stylów, złożono w Redakcji *Kurjera* rs. 3 od Franciszka *Galeckiego*, dla rozdzielenia onych między najpotrzebniejszych, jako to: rs. 1 dla *Bob*; i rs. 2 dla rodziny *Ciech*. — Od S. S. kop: 30 dla staruszki z Nowolipia z córką kaleką, pod Nr 2450.

Kmiatek, pismo tygodniowe illustrowane, dla ludu wychodzić będzie w roku 1862, pod temi samemi warunkami jak dotąd. Prenumerata *Kmiatek* w Warszawie rocznie rs. 1 k. 80, półrocznie kop: 90, kwartalnie k. 45, miesięcznie kop: 15. Na prowincji na wszystkich Stacjach pocztowych: rocznie rs. 2 k. 90, półrocznie rs. 1 kop: 45, kwartalnie kop: 72½. W Cesarstwie dopłaca się kwartalnie po kop: 50 na koperty, jeżeli te nie są przy innych pismach periodycznych opłacone. Szanowni Prenumeratorowie na prowincji zamieszkali, raczą wcześniej składać przedpłatę, dla uniknienia opóźnienia w odbieraniu pierwszych numerów.

Warszawskie Towarzystwo Dobroczynności. — W upłynionym miesiącu Listopadzie r. b. utrzymywało w domach Instytutowych w średnim przecięciu dziennie starców i kalek obojej płci osób 322, których koszt żywienia wynosił rs. 712 kop. 73. Sierot obojej płci 158, a koszt żywienia tychże wynosił rs. 356 kop. 32. Do 11tu Sal Ochron uczęszczało z przecięcia dziennie dzieci obojej płci 989, których koszt żywienia wynosił rs. 619 k. 27½. W 3ch domach Przytulku dla niemowląt, było z przecięcia dziennie dzieci 45, których samo żywienie kosztowało rs. 33 k. 18. W Domu Przytulku ubogich chłopców, znajdowało się dzieci 10, których żywienie kosztowało rs. 23 k. 69. Na obiadach Ścio-groszowych było dziennie osób 98, z tych na koszt J.W. p.o. Namiestnika Królestwa osób 49, sporządzanie zaś wszystkich obiadów kosztowało rubli srebr: 196 kop. 82. Ubogim w mieście udzieliło Towarzystwo wsparcie następujące: Pieniężne stałe od kop. 90 do rs. 1 k. 50 osobom 53, za rs. 54 k. 75. Jednorazowy zasiłek od rs. 1 kop. 50 do rs. 6 osobom 53, za rs. 96. W lekarstwach udzielono wsparcie osobom 146. W ogóle zatem żywno i wsparło osób 1,874, a ogólny koszt samej żywności wynosił rs. 1,942 kop. 1½. Z Kasy Pożyczkowej w tymże miesiącu udzieliło Towarzystwo pożyczki rzemieślnikom i osobom z pracy rąk utrzymującym się, osobom 5 w kwocie rs. 288. 4 Czytelnie bezpłatne w miesiącu Listopadzie liczyły czytelników 865. Następnie w ciągu miesiąca Listopada r. b. przyjęto do Zakładu Starców i Kalek; mężczyzn 5, kobiet 1, razem osób 6; do Zakładu Sierot: chłopek 1. W tymże miesiącu w Instytucie Warszawskiego Towarzystwa Dobroczynności zmarli ubodzy: Marjanna Bukowska, Marjanna Markiewicz, Aniela Kubiśka. — Prezes Administracji Ogólnej, **Lubomirski**. Członek Sekretarz Tow., **Karol Jeziorański**.

Warsza: Tow: Dobroczynności. — Otrzymałszy nadesłane przez Obywateli Ptu Płockiego rs. 150, oraz przez Obywateli Ptu Radzyńskiego rs. 81, na zasilenie funduszu Tstwa, a nadto przez niewiadomą osobę maki korcy 5; Towarzystwo ma honor oświadczyć osobom dobroczynnym, które raczyły przyczynić się do ofiar pomienionych, uprzejme w imieniu ubogich bliźnich podziękowanie. — Prezes Admi: Ogólnej **J. Lubomirski**. Członek Sekretarz Tstwa, **K. Jeziorański**.

W księgarni **Celsa Lewickiego**, w gmachu Teatru, w Warszawie, Nr 476 a, ustanowiony został dla dogodności ogółu, Rantor Główny **Czytelni Niedzielnej**, gdzie, zarówno jak w samej Redakcji i pod dotychczasowymi warunkami, PP. Księgarze i Publiczność, pismo to prenumerować na czas bieżący, i exemplarze z lat dawnych nabywać mogą. **Prenumerata Czytelni** wynosi: w Warszawie, rocznie złp. 12; półrocznie złp. 6; kwartalnie złp. 3; miesięcznie złp. 1. Na prowincji, na wszystkich stacjach Pocztowych, bez kopert złp. 13 gr. 10; na prowincji w kopertach i w Cesarstwie, w którym prenumerata bez kopert nie jest dozwoloną, dopłaca się na koperty, po rs. 2 rocznie. Exemplarze z lat dawnych: 1858, 1859, 1860 i 1861, sprzedają się po złp. 13 gr. 10. Osoby nabywające Czytelnię od razu z czterech wyżej wymienionych lat, otrzymują przesyłkę *franco*. Można mieć exemplarze oprawne w płótno, dopłacając za każdy rok po złp. 2 gr. 20. — *Korespondencje do Redakcji*, jak przedtem, ulica Chmielna, Nr 1527 adresować należy. — Księgarnia przyjmuje prenumeratę na wszystkie Pisma Periodyczne i Gazety krajowe; oraz na wieła zagranicznych.

Księgarnia G. L. Glücksberga przy uli: Krak.-Przedm: wprost Poczty, na Iszem piętrze, zniżyła ceny wszystkich znajdujących się w niej dzieł, a mianowicie: *Ukrainki T. Padury*, z nutoj, zamiast złp. 20, złp. 9; *Zwierzenia się, Lamartina*, 2 tomy, zamiast zł. 8, zł. 3; *Zofja Olkiewiczówna*, 3 tomy, powieść, zamiast zł. 20, złp. 6.

Zośna i utalentowana Artystka-Amatorka, Panna Róża **Trachtenberg**, której piękną i wzorową grę na fortepjanie tylekrotnie podziwiano w Wilnie, w koncertach dawanych na cele dobroczynne, niedawno wyszła za mąż za Doktora Medycyny, P. A. N. **Blocha**. Młode małżeństwo opuściło Wilno, udając się do Paryża na czas dość długi.

Komitet Towarzystwa Zachęty Sztuk Pięknych w Królestwie Polskiem, podaje do wiadomości, że zakupione zostały do rozlosowania w roku bieżącym między Członków Towarzystwa 54 dzieła sztuki za 34,000 złotych (5.100 rs.), a mianowicie: obrazy olejne: *Breslauera*, *Miasto Salzburg*, *Brodowskiego*, *Zwózka zboża*; *Brzozowskiego*, *Zamek w Kazimierzu*, tegoż, *Las pod Bieniszewem*; *Boucharda*. Kościółek wiejski; *Ceglińskiego*, *Korytarz Dominikański w Krakowie*; *Dyloczyńskiego*, *Józef w więzieniu*; *Gersona*, *Sta Jadwiga*; *Głębockiego*, *Ojcowie Kościoła*, tegoż, *Grosz czynszowy*; *Gryglewskiego*, *Kościół Ściej BARBARY w Krakowie*, tegoż, *Ratusz na Kazimierzu w Krakowie*; *Horwitza*, *Druciarz*; *Jasińskiego*, *Sta FELICJA*; *Kaplińskiego*, *Głowa młodzieńca*; *Kolasińskiego*, *Kwiaty*; *Kolberga*, *Bandyta*; *Kossaka*, *Pasek pod Lachowicami*, tegoż, *Morsztyn*; *Kossowicza*, *Męczeństwo Sgo WAWRZYŃCA*; *Kostrzewskiego*, *Licytacja dobytku chłopskiego*, tegoż, *Napad wilka*; *Kurelli*, *Grosz czynszowy*; *Lipskiego*, *Staruszka*, tegoż, *Starec śpiewający kantyczki*; *Petzolda*, *Pasterz*; *Pilatęgo*, *Wyrobnice*, tegoż, *Miller pod Częstochową*, tegoż, *Kozak dworski*; *Plessa*, *Śty Wojciech*; *Ruskiwioza*, *Chata rybacka*, tegoż, *Zamek w Piskowej skale*; *Sędłitz*, *Kościół Sgo JANA w Warszawie*; *Simmlera*, *Złożenie do Grobu CHRYSYTA*; *Świerczyńskiego*, *Wnętrze Katedry Krakowskiej*; *Sypniewskiego*, *Bitwa pod Obertynem*, tegoż, *Pogoń za Turkiem*; *Szermentowskiego*, *Las dębowy*, tegoż, *Drzewo nad wodą*, *krajobraz polski*; *Urbanckiego*, *Portret Pola*; *Wyzwinińskiego*, *Wnętrze Kościoła Sgo Krzyża w Warszawie*, tegoż, *Wnętrze Kościoła po-Paulińskiego w Warszawie*; *Zarzeckiego*, *CHRYSYTA PAN*. Akwarelle i rysunki: *Brandta*, *Wnętrze stajni*, tegoż, *Kłucznik z powieści Pan Tadeusz z Mickiewicza*; *Gierdzirjewskiego*, *Apoteoza Mickiewicza*, tegoż, *CHRYSYTA PAN*; *Głębockiego*, *Długosz*; *Gumińskiego*, *Drzewa*; *Kossaka*, *Ekonomka szkap*; *Maleckiego*, *Kościółek w Szydłowcu*; *Maleszewskiego*, *Dziwczyną z zasłoną*; *Straszyńskiego*, *Portret Dawisona w roli Króla Ryszarda*; *Sypniewskiego*, *Potyczka*. — Wice-Prezes Towarzystwa, **E. Rasławiecki**. Za Sekretarza, Członek Komitetu, **Kassjer, Schouppé**.

Magazynu Mód Ner 51, opuścił prasę i zawiera artykuły: *Wjazd do Krakowa Anny*, *Arcey-Xieźniczki Austrjackiej*, *Narzeczonej Króla Zygmunta IIIgo*, *przez J. K. G.*; *Dumkę*, p. Ant: *A.*; *Nowości zagraniczne*; *O ubiorach męzkich*; *O zabawkach dzieciennych*; *Opis ryciny Kluski z makiem*; *Andruty*; *Doniesienia*; *Korespondencje*. Do Nru tego dołączona jest rycina *Paryżka z modami*. Tygodnik ten prenumerować można w Redakcji przy ulicy Żabiej Nr 956b, w domu *Krzemińskiego*; w Kantorach pism periodycznych; na Stacjach pocztowych i we wszystkich księgarniach tak w kraju jak i za granicą. Cena prenumeraty wynosi: w Warszawie kwartalnie rs. 1 kop. 50; na prowincji rocznie rs. 7 kop. 50, półrocznie rs. 3 k. 75; w Cesarstwie i Królestwie, z opłatą kopert, rocznie rs. 9 k. 50, półrocznie rs. 4 k. 75.

W Paryżu podobają się bardzo nowa opera p. ni: *Gwiazda Messyńska*, utworu P. Pawła **Foucher**. W Berlinie ogłoszono nowy wynalazek w przyborach wojennych; są to okulary ułatwiające branie na cel, których wynalazcą jest P. **Bergmann**, Porucznik armji Pruskiej; cena ich jest nadzwyczaj niska, gdyż tylko 3 złote polskie wynosi.

W korespondencji z Cieszyńska datowanej z 11 b. m., piszą między innymi wiadomościami, co następuje: Po-dnieść tu wypada piękny czyn xiegarzy i Redaktorów Warszawskich, którzy nadesłali naszej Czytelnicy za prze-szło 1,000 zł. dzieł i czasopismów. Może i Panowie xie-garze z innych miast Polskich, będą naśladowali ten pie-kny przykład i zechcą wspierać naszą Czytelnicy. A w o-góle nasze stowarzyszenie czynnej wymaga pomocy, bo dotąd dochody nie pokrywają wydatków, zwłaszcza, że roczna składka dla miejscowych wynosi 4 zł., dla zamiejscowych 2 zł. Kto tedy tę ostatnią kwotę rocznie będzie składać, może być Członkiem zamiejscowym czytelnicy, a zarazem przybędzie naszemu stowarzysze-niu w pomoc. Kto składa rocznie 10 zł., ten się liczy do założycieli czytelnicy. Zapewne więc dobrze myślą-cy rodacy ze wszystkich stron zapisywać się będą na Członków naszego stowarzyszenia.

Kalendarz ilustrowany dla Polek, równie jak z. r., w tych dniach dopiero się ukazał. Znaczenie jego więcej literackie i najzupełniej do *Noworocznika* zbliżone, do-zwala mu być późniejszym od swoich braci. Tym razem odpowiada on jeszcze więcej przeznaczeniu literackie-go zbioru i zarazem krajowego Album, rozwinął bo-wiem, o ile nam wiadomo głębiej i wszechstronniej myśl przewodniczącą jego powstaniu, a wspólną mu z *Kółkiem domowym* i z pięknym pismem Krakowskim *Niewiasta*. Życie rodzinne, wychowanie kobiet, prace ich, a mianowicie studja nad utworami naszych Auto-rek, oto są cele, które sobie Redakcja założyła obok artystycznych. Celom tym odpowiadaą tego roku arty-kuly prawie wszystkich piszących u nas Kobiety, studja nad pracami Pani *Pruszk*, poważna rozprawa: *Owpły-wie edukacji Kobiety na oświatę krajową*, *Niewiasty polskie dawne*, *Zyciorysy historyczne polek*. Znane pióra mężkie zubożyły także to pismo, nie będziemy tu ich wymieniać, gdyż wkrótce Czytelnicy spotka się z nie-mi w Kalendarzu w tych dniach ukazać się mającym. O powieściach ilustrowanych i pomniejszych artyku-łach nie wspominamy tutaj, wiadomo bowiem, iż zbiór ten zwrócił powszechną uwagę w przeszłym roku ukła-dem i wydaniem pełnym gustu. To nam przypomina piękną publikację tejże samej xiegarni *Powiatki o lu-du naszym*, Eleonory *Ziemieckiej*, ilustrowane przez Fr: *Pilatego* i Ant: *Ziemieckiego*, a których tego roku wyszedł tom drugi. Jest to prawdziwe *Album ludowe*, przeznaczone dla *Kółka domowego*.

Nakładem xiegarni Celsa *Lewickiego*, w gmachu tea-tralnym N° 476a, wyszła Powieść *Zdaleka i Zbliża*, przez *Felicjana*, 1862; cena złp. 2. Powieść to prosta, ale z prawdą i uczuciem napisana; przedstawia sytuację wprost z życia wziętą.

Rzym zawiera 188,817 mieszkańców, pomiędzy któ-rymi znajduje się 34 Biskupów, 1,417 Xięży Świeckich, 2,390 Zakonników i 386 Kleryków.

Ner 51 *Czytelnicy Niedzielnej*, wyszedł z druku i za-wiera: Pustelnicy pod Kazimierzem; Włochy IX; Ga-wędy warsztatowe: o szkołach wieczornych dla mło-dzieży rzemieślniczej; O wpływie lasów na zmniejszenie upałów i zima; Przed wrotami (poezja); Różności: Tomasz *Potocki*, Uchwały Obywateli Prużańskich, Świe-cenie Niedzieli w Lublinie, Kalendarz ludowy, Gazeta rolnicza, Prenumerata tego pisma wynosi: w Warszawie miesięcznie zł. 1; na prowincji kwartalnie zł. 3 gr. 10.

Osobom, które w dniu onegdajszym raczyły oddać ostatnią posługę chrześcijańską, odprowadzając zwłoki ś. p. męża mego Andrzeja *Bizoll*, na wieczny spoczynek, składam najczulsze podziękowanie. — Teofila *Bizoll*.

Ner 51 *Kmiotka* (pismo tygodniowe ilustrowane), wyszedł z druku i zawiera: BOŻE NARODZENIE; Opo-wiadanie Góralczyka z Historji Polskiej: *Kazimierz Wielki*; Dla czego u nas bieda; Smutna a prawdziwa śmierć Wojciecha *Hulacza*; Zachwycenie, III. *Piećko*.

Nakładem xiegarni J. *Kauffmana*, wyszło dziełko w odbicie z *Pamiętnika Warszawsko-Lekarskiego*, na-pisana przez znanego i zasłużonego Doktora Ludwika-Adolfa *Neugebauera*, traktujące o rzadkich objawach w ważnych wypadkach akuszerji.

Przed niedawnym czasem, donosiliśmy o blizkiem o-twarciu nowego zakładu fotograficznego P. J. *Mieczkowskiego*, przy rogu ulic Miodowej i Senatorskiej w do-mu P. *Piotrowskiego*, dziś miło nam donieść Czytelnik-om naszym, że zakład ten już jest w pełnym ruchu, a co większa, że nasze nadzieje oparte na dawnych pracach P. *Mieczkowskiego*, nie tylko zżeszzone, ale nawet prze-wyższone zostały w tym jego nowym zakładzie. Zaj-mując się szczerze wszystkiem co do życia naszego, mia-sta należy, od 7u lat bacznie uważaliśmy na ciągle po-stępy młodego przedsiębiorcy, i z pociechą widzimy, że w kilkakrotnych wycieczkach zagranicę oraz kilkole-tniej podróży po kraju nie na próżno czas trawił, bo dziś spotykamy w jego pracach wszystko co od doskonałej fotografii, wymagać mamy prawo. Fotografie te bez re-taszu przedstawiają najwyższą wierność rysunku, efekt, piękność tonów i wysoki gust w układzie. Pamiętamy, że jeszcze w r. 1855 w Nr 110 naszego pisma wspomina-liśmy o pierwszych próbach biletów wizytowych foto-graficznych P. *Mieczkowskiego*, kiedy jeszcze w War-szawie nikt o tym rodzaju fotografii nie myślał. Dziś gdy takowe stały się przedmiotem powszechnej mody, nie-dziwimy się, że P. *Mieczkowski* doprowadził je do do-skonałości pierwszorzędnej, i śmiało powiedzieć może-my, że takich zakładów i takich fotografii nie wiele na-liczyć można w Warszawie.

Nakładem Xiegarni Polskiej, A. *Dzwonkowskiego i Spółki*, wyszedł zaszty V dzieła gospodarstwu wiejskiemu i przemysłowi poświęconego, p. t.: *Rolnik Polski*, przez Zygmunta *Gawareckiego* i Albina *Rohn*. Dzieło to obejmować w sobie będzie w 2ch tomach wszystko, co w obecnym czasie odpowiednio do dzisiejsze-go stanu nauki i postępu całego gospodarstwa wiejskiego, Rolnika naszego obchodzić może. Dzieło to zaopatrzone jest i nadal zosta-nie w znaczną liczbę drzeworytów w texcie wydrukowanych i rycin na osobnych tablicach dołączonych, które przedstawiać będą głównie narzędzia rolnicze i celniejsze rassy zwierząt domowych; rassy bydła wykonane kolorami (chromolitograficznie). *Rolnik Polski* wychodzić będzie zeszytami najmniej sześć arkuszy druku in octavo (najwzyszy format) obejmującemi, i wydanie całego dzieła już rozpoczęto. Wyszło bowiem dotąd zeszytów V, a VI niezadługo opuści prasę. Cena każdego zeszytu tak textu jako i rycin rs. 1 czyli złp. 6 gr. 20. Dla płaćących za dwa tomy (10 do 15 zeszytów) dzieła z góry, oznacza się na rs. 7 (złp. 46 gr. 20. Kosztą przesyłki Pocztą czynią rs. 1 (złp. 6 gr. 20) od egzemplarza, czyli 10—15 zeszytów. Po wyjściu całego dzieła, cena podwyższoną będzie, w stosunku liczby zeszytów, rachując rs. 1 za zeszyt, bez względu na liczbę rycin.

Utrzymanie jednakowej temperatury w mieszkaniu, należy do koniecznych dla zdrowia potrzeb. Starać się tedy należy, ażeby w zimie temperatura ta od 14 do 15 stopni ciepła, w lecie z 6 o ile zbyteczne upały pozwolą od 18 do 20 stopni.

Dziś kiedy gwiazdka ukaże się na niebie, trzymając się odwiecznego zwyczaju, przystąpimy wszyscy bez wyjątku do łamania się opłatkiem i zamienienia z sobą serdecznych życzeń. I *Kurjer* przeto, nawiedzając dziś progi Czytelników swoich, staje między niemi z życzeniem w ustach i opłatkiem w ręku, ażeby chociaż myślą dopełnić tradycyjnego zwyczaju Ojców, i ogrzać się tem domowem każdego kółka rodzinnego ciepłem, aby odżywiony szedł dalej w zapasy z trudami, dla dogodzenia wszelkim ich żądaniom w tej zbliżającej się nowej erze 1862 roku.

Warszawskie Towarzystwo Dobroczynności, zaprosiło na Członka Rady Opiekunów Cerkwi Xgo Walerego Gawińskiego.

Aby skrócić postęp robót około kolei żelaznej Warszawsko Petersburgskiej, dosyć będzie tu nadmienić, iż od Nowego Roku, a zatem za dni już kilka otwartą zostanie dla użytku publicznego linja od Warszawy do Grodna, ale wyłącznie tylko dla pociągów towarowych. Ułatwienie zatem przewozu transportów w obudzi niemało jak to spodziewać się należy, ruch handlowy pomiędzy naszą Stolicą a Grodnem, i do czasu utworzenia tejże samej drogi dla pociągów osobowych, wpłynie na podniesienie pomiędzy temi dwoma miastami, życia.

Wyszedł Nr 50 *Gazety Rolniczej* z podwójnym dodatkiem, który zawiera w sobie następujące artykuły: O szkodliwym wpływie dymów fabrycznych na wegetację lasów, przez Zdzisława Niedzielskiego. Kalendarze Warszawskie na rok 1862, pod względem ich wartości i użytku w gospodarstwie wiejskiem, przez A. K. Stelmarsiewicza. Najnowsze sposoby wychowania zdrowych i rosnących koni (ciąg dalszy). Motyka walcowa, p. Zygmunta Gawareckiego (z ryciną). Korrespondencje gospodarskie: z Galicji, p. Zygmunta Jaroszewskiego; z Ukrainy, p. Sarjusza; z Litwy, p. Tomasza Snareskiego; i z Prus. Nowiny i ogłoszenia gospodarskie.

Nakładem i drukiem S. Orgelbranda, Księgarza i Tytopografa, przy ulicy Krakow-Przedm: Nro 372, wyszedł zeszyt 76 *Encyklopedji Powszechnej*, który między innemi zawiera z większych artykułów następujące: Francisja; Frank Jakób Józef Lejbowicz; Frank Józef Profesor Uniwersytetu Wiedeńskiego; Franklio Benjamin; Franklin Jan (Sir) marynarz; Franzensbad; Fredro (8miu tego nazwiska; Fresko, i t. d. Cena zeszytu kop: 35, za granicami Królestwa kop: 37½; na Pocztaństach i Stacjach pocztowych kop: 40. Nowo przybywający Prenumeratorowie mogą zacząć od pierwszego zeszytu i nabywać do wolnie tomi, lub od pierwszego zeszytu, jak im dogodniej, nie obowiązując się do nabycia całości, ani płacąc nic z góry na następne tomy lub zeszyty.

Lekarz Alexander Dobrzański, przeniósł swe mieszkanie z domu przy ulicy Nowy Świat, do nowego domu Miniera, przy ulicy Plac Warecki Nr 1337, na pierwsze piętro (naprzeciwko Szpitala Dzieciątka Jezus), i przyjmuje chorych cierpiących na oczy, do godz: 9ej z rana i do 3ej do 5ej po południu.

Kalendarz Ilustrowany dla Polek, o którym wspomnieliśmy powyżej, już wyszedł z druku, i stanowi może śliczny podarunek na gwiazdkę.

Zawiadamiam niniejszem, iż od d. 3go Grudnia r. b. nie zajmuję się administracją ogólną dóbr Wieliszewskich, interesowane przeto osoby zechcą się zgłaszać do nowo-nabywców tychże dóbr. — Michał Pągowski.

Nakładem i drukiem J. Glücksb erga, wyszło drugie wydanie *Kalendarza Ludowego ilustrowanego* na rok 1862. Cena egzemplarza groszy 20 (kop: 10). Jest donabytciem we wszystkich księgarniach i kantorach pism periodycznych w kraju i Cesarstwie. Skład główny w księgarni M. Glücksb erga, przy uli: Krak: Przedm: Nro 411, w domu W. Grodzickiego. Wszelkie obstalunki z prowincji, do składu głównego adresowane być winny.

Pan Kullak (Syn), zechce się zgłosić w własnym interesie do Zakładu Rolniczo-Przemysłowo-Leśnego Ostrowskiego i Spółki.

Kurs wczorajszy: za pół-imperyal dają rs. 5 kop: 77; za dukaty holenderskie nowe ważne dają rs. 3 kop: 40, dają rs. 13 kop: 35; za pół-imperyal, oprócz kuponu, dają rs. 91 kop: 8, dają rs. 90 kop: 58, wartość kuponu kop: 92½; za listy zastawne Illeg Okreśn, oprócz kuponu, dają rs. 15 kop: 8, dają rs. 15 kop: 6, wartość kuponu kop: 1; za akcje Drogi Żelaznej Warszawsko-Wiedeńskiej, dają rs. 70 k. 50.

Wiadomości Zagraniczne.

ANGLJA. Londyn, 19go Grud.:— Królowa przyjmując z rezygnacją cios który ją dotknął, szukając pociechy wśród dzieci. Wyjechała ona do Osborne, gdzie ma zabawić około 6 tygodni. Xiążę Walji, zamieszkuje w Frogmore, w pobliżu Windsoru, w rezydencji zmarłej Xiężnej Kent. — Od onegdaj bawi u rodziny Królewskiej Xię Ludwik Haski, narzeczony Xezki Alicji. — Onegdaj złożone zostały zwłoki Xcia Alberta, przybrane w mundur Feldmarszałka, do trumny ołowianej. Pogrzeb nastąpi stanowczo w nadchodzący Poniedziałek w Windsorze, i stosownie do wyraźnej woli nieboszczyka, bez żadnej zbytecznej wystawności. — Uzbrojenia trwają bezustannie, a głównym ich celem jest zabezpieczenie Kanady. — Union Steamship Company, utrzymująca komunikację pocztową między Anglią i Cap na mocy kontraktu, otrzymała od Rządu polecenie bezzwłocznego uzbrojenia swych statków. — Parlament formalnie odroczone został do 7 Stycz., zwołany zaś będzie między 14 a 16 m. — Podług obliczeń Timesa, odpowiedź Gabinetu Washingtonskiego, a zatem i stanowcza wiadomość rozstrzygająca o wojnie lub pokoju, nie nadejdzie tu wcześniej, jak w początku roku przyszłego. — Xię Mikołaj Nassauski, przybył tu wczoraj z łądu stałego. — Admirałcja odezwą z d. 16go b. m. zawiadomiła stowarzyszenie właścicieli okrętowych, iż Komendanci rozmaitych stacji otrzymali polecenie udzielania opieki marynarce Angielskiej. — Kontr-Admirał Daores, jest spodziewany dziś w Portsmouth, gdzie jako drugi Komendant stacji Północno-Amerykańskiej i Zachodnio-Indyjskiej, zatknie swą flagę na porowcu rubinowym Edgar. Odpłynie on zapewne w Poniedziałek do Lizbony, i połączywszy się z częścią floty morza Śródziemnego, przeznaczoną na wody Północno-Amerykańskie, uda się w dalszą drogę. (S: Anz).

FRANCJA. Paryż, 18 Grud.: — Dekretem Cesarskim z d. 14 b. m. potwierdzoną została uchwała rady municipalnej Paryżkiej, w przedmiocie podatku od komornego. Mieszkania których komorne nie przenosi 250 fr.; wolne są od podatku. Mieszkania do 500 fr: kosztujące płacą 3 pct, do 1,000 fr: 5pct, do 1,500 fr: 7pct, a wyżej nad 1,500 fr: 9pct podatku. — Dzisiejszy Monitor ogłasza nekrolog Xcia Alberta. — Paryżki Temps zapewnia, że Rząd Francuzki czynił kroki do Gabinetów Petersburgskiego, Wiedeńskiego, i Berlińskiego, celem po-

rozumienia się w kwestiach wywołanych sporem Anglo-Amerykańskim i dojścia tym sposobem do wspólnego działania, w razie potrzeby pośrednictwa. — Wystąpienie podobne 4-h mocarstw, gdyż i Anglja zapewneby się do nich przyłączyła, daje większe prawdopodobieństwo pomyślnego rezultatu. — Korrespondencje z Konstantynopola nadechodzące przedstawiają w coraz smutniejszych barwach tameczny stan rzeczy. Zburzenia są prawdopodobne, a nadzieje jakie miano przy wstąpieniu na tron *Abdul-Azisa*, nie ziszczają się. (In: Bel).

Paryż, 18 Grud. — Dzisiejsza *Patrie* zapewnia, że w łonie Ministrów Amerykańskich panuje rozdwojenie co do postawy, jaką względem Anglii zachować należy. Większość Gabinetu jest za oporem bezwzględny, ale Prezes *Lincoln* osobiście skłonny ma być do umiarkowania. Na nieszczęście wzburzenie wielkie panuje w łonie Kongresu, i zdaje się nawet, że zgromadzenie to udzieli nagane Jenerałowi *Mac-Clellan* za to, że śmiał postąpić postępek Komendanta *San-Jacinto*. Czas jednak wykaże, czy rozdrażnienie yankesów nie uspokoi się, skoro się ujrzą wobec sił angielskich. — Dzienniki Londyńskie przypisują Rządowi Angielskiemu zamiar skorzystania z wojny, w celu sprostowania granicy Kanady od strony stanu Maine, słysząc jednak i o innych projektach. Podobno, w razie wojny, flota angielska ma stanąć w porcie Norfolk (w Wirginiji), i ztamtąd wezwać eskadry północne blokujące południowe porty, do oddalenia się. W razie odmowy, walka rozpocznie się bezwzględnie. Wysyłka posiłków morskich do Jamaiki, naprowadza na ten domysł. — *Monitor* stanowczo zaprzecza wszelkim pogłoskom o zmianach w Gabinetcie. — Słychać, że z dniem 1m Stycznia zjdą liczne zmiany w prefekturach i podprefekturach. (Ind: Bel).

TURCJA. Konstantynopol, 11 Grud. — Nowy Minister wojny, *Ruszdî-Pasza*, ośmielił się przedstawić Sultanowi prawdziwy stan Turcji, która jeszcze nigdy nie znajdowała się w tak trudnem położeniu. Wyznał on także, iż finanse znajdują się w największym nieporządku. Armja nie otrzymuje żołdu, a w niektórych prowincjach bunt się objawia. Zakończył on rzecz swoją oświadczając, że potrzebuje poparcia właściwych ludzi, aby zaradzić tym kłopotom. — *Riza-Pasza* zachorował niebezpiecznie w Smyrnie. — W haremie bezrząd wzrasta. — Wszyscy oczekują niecierpliwie przybycia nowego Wezyra, *Fuad-Pasy*, w którym Turcja nadzieje pokłada. (Schl: Ztg).

Konstantynopol, 14 Grud. — Nowe taryfy celne, Angielsko-Turecka i Francuzko-Turecka, opierające się na nowych traktatach handlowych, zostały podpisane. — Komisarze Angielscy *PP. Hobart i Forster*, wyjechali do Londynu. — Długi pałacowe z czasów panowania *Abdul-Medżida* wynoszą 10¹/₂ milionów fszt. — W Bagdadzie i w Smyrnie, wzbraniają się przyjmować pieniędzy papierowych tureckich. — Z Smyrny donoszą, że *Riza-Pasza* 14go b. m. miał wyjechać do Koniach. — (Wien: Ztg).

WŁOCHY. — Depesza z Turynu 19b. m. datowana donosi, że Prezes Izby Deputowanych, *Ratazzi*, na posiedzeniu z tego dnia, podał się do dymissji z powodu słabości. Izba wynurzyła życzenie, aby *Ratazzi*, mógł pozostać w urzędowaniu, aż do epoki zamknięcia obrad. — Z Neapolu donoszą 18go, o nowym wybuchu Wezuwju-sza, który wyrzuca szczególnie wiele dymu i popiołu.

Grunt w Torre del Greco podniósł się o metr nad poziom morza, i być może, iż się zapadnie, dla tego nie radzą mieszkańcom spieszyć się z powrotem, jakkolwiek niebezpieczeństwo od ognia już minęło. (Ind: Bel).

Ostatnie Wiadomości.

Podług *Gazety Turyńskiej* z 20 b. m., *Ratazzi* trwa uporczywie przy swym zamiarze opuszczenia stanowiska Prezesa Izby Deputowanych. Wszelkie w tej mierze przełożenia i prośby reprezentantów Włoskich, pozostały dotąd bez skutku. Zdaje się nie ulegać wątpliwości, że *Ponza di San Martino*, wejdzie do Gabinetu Włoskiego jako Minister spraw wew.: — Mają swoje pewne znaczenie zmiany zasze w wyższych sferach rządowych w Belgradzie. *Garaszanin* został mianowany przedstawnikiem, i zarazem Ministrem spraw zagraniczy, a *Filip Christicz*, dotychczasowy przedstawnik, wszedł znowu do Senatu.

Wiadomo, że Francja poleciła swemu Reprezentantowi w Washington, popierać żądania Lorda *Lyons*, co do wydania Anglii *PP. Stidel i Mason*, Komisarzy Stanów secessjonistowskich. Obecnie, jak donosi depesza z Bernu do *Ajencji Reutersa*, Francja zawiadamia o tym swoim kroku, za pośrednictwem okólnika dyplomatycznego, wszystkie Państwa Europejskie. W okólniku tym powiedziano, że dwór Paryżki uważa uwięzienie Komisarzy Południowych za czyn przeciwny zasadom prawa między-narodowego i groźny dla bezpieczeństwa flagi neutralnej, i że przeto uznał stosownem zakomunikować Gabinetowi Washingtonskiemu swój sposób zapatrywania się na tę kwestję i względy zdolne wymóżyć ustępstwa na rzecz Anglii.

P. Cobden przesłał osobom, które organizują w Brighton meeting, list na korzyść otrzymania pokoju pomiędzy Anglią i Ameryką, co brzmi dość dziwnie w obec powszechnego oburzenia Anglików, z powodu pogwałcenia praw ich flagi. — Senat Francuzki rozpoczął w Sobotę rozprawę nad *senatus consultum*, dotyczącem roztrząsania budżetu oddzielnymi i przenoszenia kredytów. *P. Brentier* ganił system finansowy *P. Foulda*.

S z a r a d a.

Wszystkie bardzo szkodliwe, bo w niej pierwszej drugiej Do niecnie używają złi ludzie posługi,

I jak pierwsze i trzecie dopóty nurtują
Aż zrujnują.

(Zeszła Szarada, Sum).

Przyjechali do Warszawy.

Xiadz Bogdan Jan Kanonik z Błędowa nr 590; Dziewanowski Dominik Ob: z Działynia nr 413; Głuchowski Konst: Ob: z Dąbrowy nr 584.

Wyjechali: Kretkowski Emiljan Sędzia Pok: do Borchowa; Rembaliński Eug: Ob: do Jedwabnego; Radzyński Józef Ob: do Świnar.

Przyjechali koleją żelazną: Ożarowski Stan: Hr: z Włoch nr 1725; Siedliski Adolf Ob: z Niemiec nr 655; Sbarbery Teresa Ob: z Niemiec nr 1578.

Wyjechali koleją żelazną: Merzbach Hen: Xięgarz do Paryża; Stejnert Karol Mechanik do Poznania; Zagórski Jan Ob: do Paryża.

DONIESIENIA.

Są do wynajęcia w każdym czasie **DWA POKOJE** od frontu, z **Meblami** lub bez, z osobnem wejściem, na 2m piętrze, w domu Nr 1588/9, naprzeciw Kościoła Sgo Alexandra, (wprost ulicy Brackiej), pierwsza brama od Alei Belwederskiej.

Pod Nrem 1305 (50) przy ulicy Nowy-Świat, wprost Apteki Wgo Koopcego, jest do najęcia od Nowego Roku **MIESZKANIE**, składające się z Przedpokoju, Salonu o trzech oknach od frontu, dwóch Pokoi z widokiem na Saską-Kepę i Pragę, oraz Garderóbki z kominkiem; do tego Piwnica, Drwalnia i Góra wspólna; a w razie potrzeby, może być Stajnia z Wozownią.

Kilkanaście Panien

należycie uzdatnione do szycia BIELIZNY, Męskiej, Damskiej i negliżu Damskiego, mogą znaleźć (jako przychodnie) miejsce, w Zakładzie **J. Reichel**, przy ulicy Wierzbowej Nr 638 A. — Tamże są rozmaite **FUTRA męskie** do nabycia.

Rada Alexandryńskiego Instytutu Wychowania Panien w Nowej Alexandrii.

Zawiadamia Rodziców i Opiekunów, iż stosownie do Najwyższej woli, przyjęcie Uczennic i rozpoczęcie kursu nauk w tymże Instytucie, które miało nastąpić w miesiącu Styczniu 1862 roku, wstrzymanem zostaje aż do dalszego w tej mierze rozporządzenia. — Prezes Rady, Tajny Radea, Senator, **Fundulek**, Sekretarz, **Sierkowski**.

Nagrody Rs. 10. — Zgubiono przy ulicy Miodowej **Pugilares**, w nim bilet na Rs. 5 i arkusz z 13 kuponami, od listu zastawowego Lit: B, Ner 15,564, czyli 13 kuponów w przyszłości płatnych, poczynając od Czerwca 1862 r., niemniej dwa listy do Biskupskiego i Rojka adresowane. Znalazca zechce to oddać do Redakcji Kurjera, za powyższą nagrodą. Rupy nie dają żadnej korzyści, gdyż wszędzie poczyniono zastrzeżenia prawne.

Kolonja jest do sprzedania wraz z inwentarzem żywym i martwym, zajmująca około siebie gruntu morgów 24 dwustu-prętowych, w których znajduje się łaki morgów 12 i pastwiska dla inwentarza w borach i łąkach wolne. Wiadomość najbliższą powziąć można przy ulicy Podwale pod Nr 514, u Pani Kozakowskiej Wdowy, w bramie na dole na prawą rękę; kolonja powyższa z powodu wyjazdu za granicę sprzedaje się.

Do wynajęcia od Nowego Roku 1862

Pokój obszerny,

zupelnie świeżo odnowiony, z osobnem wejściem, z Meblami lub bez, przy ulicy Królewskiej pod Nr 1066K, w korpusie na 1m piętrze, nad Zakładem Gastronomicznym Tivoli. Wiadomość w tymże Zakładzie, lub na miejscu.

Dnia 22 Grudnia, pomiędzy godziną 5tą a 6tą wieczorem, biedna dziewczyna idąc ulicą Solną, potem Chłodną ku Żelaznej, zgubiła **Pakietek** w bibułę obwinięty, w którym było na suknię 14 1/2, koca tawaru wełnianego w krateczki czarne z białym; łaskawy i sumienny znalazca, na wzgląd biedy, raczy takowy oddać pod Nr 803 ulica Orla, dom Bergsona, na 2m piętrze jak facjatki, do Państwa Zielińskich, za stosowną nagrodą jeżeli wymagać będzie.

W dniu wczorajszym, tj. j. 23 Grudnia z rana, zginęła **Xiążeczka** kontowa, na okładce niebieskiej, z tytułem W. Semadeni, na ulicy Czystej, Krakowskiem-Przedmieściu lub Nowym-Świecie; łaskawy znalazca raczy oddać za nagrodą, do Cukierni W. Semadeniego na Nowym-Świecie.

Przechodząc ulicą Bednarską, Mostem starym, na Pragę, ulicą Panieńską, do nowego Mostu, zgubione zostały trzy **Medale**, jeden Medal Stej Anny Nr 454,160; drugi za Usierdie, z Cesarским portretem, za służbę 25cio letnią; trzeci Sebastopolski brązowy. Uprasza się łaskawego znalazcę o złożenie takowych w Kancelarii Budowy Nowego Mostu, na Pradze, za nagrodą.

Komora Celna Granica. — W d. 18 (30) Grudnia r. b. w miejscu jej posiedzeń, sprzedawane będą przez publiczną licytację nizko ocenione towary, jako to: płótno i chustki płócienne, również towary konfiskowane, oszacowane w ogóle na rs. 1997 kop: 44. — Dyrektor, **Nabell**, P. o. Sekretarza, **Szłowski**.

W dniu 18 (30) Grudnia 1861 r., o godzinie 4 z południa, sprzedana będzie w Trybunale Cywilnym Warszawskim, w drodze działów **Nieruchomość** Nr 2796 w Warszawie położona, do Sukcessorów Wojciecha Deduchowskiego należąca. Licytacja zacznie się od sumy Rs. 2023 kop: 4, jako szacunku powtórnie zniżonego, a na wadium złożony potrzeba Rs. 600. Bliższą wiadomość o warunkach licytacyjnych powziąć można w Kancelarii Pisarza Trybunału Wydz: I, i u Juliana Czajkowskiego Patrona w Warszawie, pod Nr 549 A, mieszkającego, sprzedającego dyrygującego

PRAWDZIWE

SMAROWIDŁO BELGIJSKIE,

w najlepszym gatunku,

do powozów, wozów, maszyn, trybów, kół, i wszelkich osi, w mniejszych i większych baryłkach, po najtańszej cenie.

OLIWA (Lecerska) **OLIWA** maszynowa, nadeszły do Głównego Składu Farb i Lakierów **J. A. KRAUSSE**, ulica Miodowa Nr 484 (nowy 8), wprost Rządu Gubernjalnego.

Fortepjany o siedmiu, półsiedmiu i sześciu oktawach, są do wynajęcia lub sprzedania, przy ulicy Przejazd, pod Nr 649, na 2m piętrze od frontu, w domu Wgo Naimskiego, wprost ulicy Długiej. — Tamże jest do sprzedania **Salopa** Elkowa i **Zegarek** złoty.

W dniu 21 b. m., w Sobotę, na ulicy Mazowieckiej, zgubiono trzy **Bony**, każda na sześć jeden drzewa. — Uprasza się o zwrot takowych, lubawiadomienie, u kogoby takowe znajdowały się, do domu zwanego Potkańskie, przy ulicy Długiej, do pisarza wojskowego Lichańskiego, na 1m piętrze, za nagrodą Rs. dwa.

Oczekiwany **Materiał Angielski na DERY dla Koni**, otrzymał Skład **Dywanów ALBINA GENELI**, przy ulicy Miodowej, w domu Wgo Stanisł: Lesser, jak niemniej **WELNY** przedzonej do roboty drutowej.

Młody Człowiek, posiadający gruntownie języki: polski, rosyjski, łacine, matematykę, historię, jeografię, oraz inne nauki, zakresem szkolnym objęte, życzy sobie udzielać takowych początkującym, lub też kontynuować je dalej, na godziny albo według umowy. Wiadomość pod Nrem 1540 przy ulicy Chmielnej, naprzeciw Komory, u Rządy domu.

Dziś rano zimna stopni 2. Wczoraj w południe zimna stopni 0.

Dziś rano wysokość wody na *Wisle* stopni 2 cali 6. (W mierze).

Nowy **Postęp** Zeszyt 1y, **Kurjer Wileński**, Pisma Krajowe i Zagraniczne w liczbie sztuk 24, w oddzielnych salonach na Czytelnie przeznaczonych; nowe Litografie Znakomości tegoczesnych; dwa regularne Bilardy, do borowe **Trunki**, **Przekaski** i rybła usługa, znajdują się w **NAWIARNI** Warszawskiej, Nr 605, ulica Białńska, naprzeciw Hotelu Lipskiego, pod **Koronami**, w Warszawie.

Do dzisiejszego Kurjera na prowincję, dołącza się **Spis Nasion** na rok 1862, ze Składu Dra **Franciszka Betzhold** w Warszawie.